

Trumpalaikės stažuotės Vokietijos Valdorfo darželyje ataskaita

Audra Liaudanskienė

Birželio 6 – 10 dienomis

Praktika vyko birželio 6 – 10 dienomis Miuncheno priemiesčio Grossshaden Valdorfo darželyje (<http://www.waldorfhaus-grosshadern.de/>), mišraus amžiaus lopšelio grupėje, kurioje ugdomi vaikai nuo 1 iki 4 metų. Vaikų skaičius grupėje – 12, dirba dvi auklėtojos ir viena padėjėja. Stažuotės vadovė Susanne Gleich - vedančioji (pagrindinė) grupės auklėtoja.

Didžiausią įspūdį paliko auklėtojų bendravimas su vaikais, vertinimas, pagarba, kantrybė, jų psichologinės ir pedagoginės žinios. Visos pedagogės nuosekliai laikosi susitartų taisyklių, neišskiria nei vieno vaiko. Daug dėmesio skiria pojūčių ir kalbos lavinimui, bendravimui. Bendrą grupės klimatą galima būtų pavadinti „tvirta ramybė“. Lopšelis nėra atskirtas nuo viso darželio gyvenimo, palaikomas bendradarbiavimas tarp pedagogų (pedagogų Ryto ratas), socialinis ryšys tarp visų vaikų, vyresniųjų vaikų pagalba ir globa. Turbūt todėl vaikai čia ir jaučiasi saugūs.

Verta perimti darbo organizavimo modelį specifinėje mišraus amžiaus (1-4 m.) grupėje. Tai ir darbas grupelėmis su mažiausiais ir didesniais, savitas dienos ritmas, pritaikomas skirtingoms amžiaus grupelėms, integruotas ir individualizuotas meninis ugdymas.

Efektyvus, kūrybiškas turimų patalpų panaudojimas, kur nėra specialiai „grožiui“ sukurtų erdvių, o viskas pritaikyta vaikui, pedagogui, ugdymui – dar vienas svarbus šios grupės požymis.

Visame darželyje iš tiesų veikia principas „nėra blogo oro, yra tik netinkami drabužiai“, todėl yra atitinkamos vietos, priemonės rūbų laikymui, džiovinimui.

Apie ritmą:

Ryto ratas su (su pirštų žaidimais, dainelėmis) - prieš pusryčius, nes tada susirenka visi vaikai, o prieš pietus mažieji iš lauko pareina anksčiau, būna pavargę, išalkę. Galima teigti, kad grupėje yra vienas ritmas mažiesiems, kitas – vyresniems vaikams.

Ryto ratas:

Išdėliojamos jogos pagalvėlės <http://www.griku.lt/Jogai/Griku-lukstu-pufas-38-cm-aukstis-13-cm-bordo.html> ; <https://www.yogabox.de/Meditationskissen/Basic/Meditationskissen-Gluckssitz-Basic-Bio-Dinkelspelzen-kbA.html>), nukeliamas nuo spintelės ir padedamas į rato vidurį „metų stalas“ – ant rasto ritinio uždengta skraistė, keli pamerkti žiedai, uždegama žvakelė. Žaidimai

daugiausia skiriami pojūčių lavinimui: žaidžiant liečiamos pėdos, keliai, rankos, paskiausiai – nosis. Baigus žaisti – užgesinama žvakelė, sudedamos pagalvėlės, sėdama prie stalo.

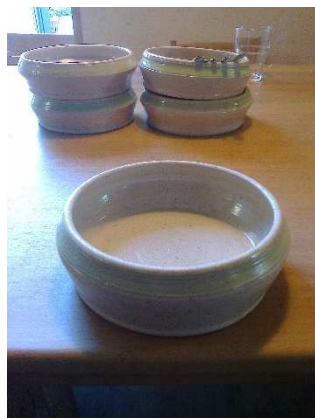

(Jogos pagalvėlės)

Valgymas:

Maistas gaminamas grupėje, pagal savaitės kalendorių. Daug sezoninių daržovių, vaisių. Geriama silpna žolelių arbata. Su pirštukiniu žaidimu prie stalo pradedama, sukalbama maldelė,

linkima gero apetito. Dubenėliai skirtingi: mažesniems vaikams su į vidų nukreiptais kraštais, kad lengviau būtų pasemti maistą, vyresniems – platesni, gilesni. Prieš valgį būtina atsigerti (silpna žolelių arbata). Palaikomas ir skatinamas vaikų savarankiškumas – laukiama, kol patys užsidės seilinius (seiliniai be raištelio, užmaunami

per galvą), leidžiama iš mažų ąsotėlių patiems įsipilti arbatos. Stalas pusryčiams ar pietums padengiamas iš anksto, todėl suaugę valgymo metu nuo stalo nekęla. Pavalgius drėgnu rankšluostuku

nušluostomi veidukai, rankelės. Prie stalo, jei vaikai kalba per garsiai, auklėtoja paliečia vaiką ranka, ramina žvilgsniu, bet ne garsu, barimu. Skirtingo dydžio, formos kėdutės: vaikai iki 3 m. sėdi ant kėdučių su porankiais ir mediniu „skirtuku“, kad nenuslystų, auklėtojos turi joms skirtas specialias kėdes su ratukais, kurias, esant reikalui, galima paaukštinti ar pažeminti. Nelaukiama, kol visi pavalgys, pirmiausia nuo stalo keliasi mažiausieji, vyresni dar lieka valgyti.

Aplinka:

Grupėje įrengtos dvi E. Pikler „tvorelės“

(http://www.spielzeugmacher.at/shop/index.php?cat=c57_Spielgitter.html). Viena atitverta zona skirta patiems mažiausiems, kad nematytų įėjimo į grupę, jaustųsi saugiai; kitas – didesniems, kad netrukdomai mažylių galėtų žaisti kūrybinius konstravimo žaidimus. Labai naudingos jogos pagalvėlės/pufai: vaikai noriai stato vieną kito, deda ratu, atsitveria. Grupėje daug megztų juostų, vaikai mielai žaidžia su jomis, mažieji, prieš paimdami juostas iš auklėtojos, skatinami pasakyti kokios spalvos juosta, ją auklėtoja pakartoja kelis kartus. Auklėtoja turi ramią „juostos vyniojimo dainelę“, kurią, ypač, mažieji nuolat niūniuoja. Vaikai kūrybiškai panaudoja visas priemones, žaislus, pvz. megztus krepšelius

ant

apvaliu

pagrindu dedasi ant galvos kaip šalmą ir imituoja

važiavimą dviračiu, motociklu. Yra megzti „makaronai“ - skirtingų spalvų, storio ir ilgio megztos pynutės. Vaikai labai mėgsta mažus virtuvės rakandus – metalinius puodelius, keptuvėles, turi mažas virtuvines pirštines „karštiems“ puodams kelti. Labai mėgstami maži, įvairūs mediniai gyvūnėliai.

Savitvarka/higieniniai įgūdžiai:

Svarbiausia – niekas neskuba. Pasitikima vaikais, vertinamos kiekvieno pastangos. Rengiantis į lauką išlaukiama, kol užsisęgs sągą, apsiaus batus. Auklėtojos vis kartoja liečiamų daiktų pavadinimus (pvz. „taip, tai sągą“, „užsidedam kepurę“, „kepurė mėlyna“ ir t.t.). tas pats ir nusirengiant prieš pietų miegą.

Grįžus iš lauko (pirmiausia mažieji) einama tiesiai į prausykla, ten keičiami drabužiai, plaunamos

rankos.

Vaikai

prausykloje sodinami ratu ant kėdučių, sakomas eilėraštas, žaidžiamas trumpas pirštų žaidimas ir aliejuku patepami delnukai.

Dailė:

Mažiausiems piešimui kreidelėmis paruošiamas stalas – užtiesiama skaidri klijuotė, vyresniems padedami mediniai, popieriaus lapo dydžio ploni „padėkliukai“, lapas A4 formato, padėkliukas – A3. Mažesni (2-3) sodinami atskirai nuo vyresnių vaikų. Vyresni kviečiami ateiti piešti po kelis (2-3), tačiau nesusodinami visi iš karto, kiti vaikai tuo metu žaidžia. Akvarelė liejama kitoje patalpoje (miegamajame), tik su vyresniais vaikais (nuo 3 metų), vienu metu akvarelę lieja 2-3 vaikai.

Migdomas:

Pirmiausia guldomi mažiausi vaikai, būtinai su kojineimis, beveik visi miegmaišiuose. Vyresni miegoti eina vėliau, mažieji jau būna sumigę. Miegamasis tamsus, yra papildomos užuolaidos lovytėms uždengti, apgobti. Miegamajame tik iš pradžių su vaikais kartu būna auklėtoja, vėliau grupėje įjungiamas nuotolinis garso telefonas.

Ši trumpa stažuotės refleksija pirmiausia yra skiriama pedagogams, tikiuosi, ji gali tapti impulsu savo darbo tobulinimui; tai konkretūs, aiškūs pavyzdžiai, galintys įkvėpti pozityviems pokyčiams.

Stažuotės įspūdžiai, kaip pažintinė ir edukacinė medžiaga apie Valdorfo pedagogikos taikymą Vokietijos darželyje, galėtų būti naudingi ir darželį lankančių vaikų tėveliams.

Nuoširdžiai dėkoju mūsų buvusiai darbuotojai, euritmistei Liudmilai Adomaitytei – Troickajai už organizuotą trumpalaikę stažuotę, už galimybę susipažinti su Grobenzelės Valdorfo darželiu ir mokykla, už pažintinę kultūrinę programą Miuncheno mieste ir apylinkėse.

Nuoširdus ačiū gerb. Irmhild ir Karl - Dieter Bodack šeimai už šiltą priėmimą savo namuose.

